

Tractatus De// Beneficiis// Amplissimus,// Et Doctissimus

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

§. 3. De incompatibilitate, seu compatibilitate beneficiorum simplicium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98550](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98550)

& infra à numero 374.

258 Sed antequam hinc discedamus, † oportet scire, quando beneficia dicantur sub eodem tecto, seu in eadem Ecclesia, quod idem est, Hojeda *dist. cap. 20. num. 27.* an si vnum sit in Ecclesia, & aliud in capella, clauitro, aut cœmeterio, vel ambitu eiusdem Ecclesie, censentur esse sub eodem tecto, & in eadem Ecclesia.

259 Et omiſſa distinctione † Rotæ *decis. 9. de præbend. alias 549. in antiq. & Dominici in d. cap. 1. de consuetud. in 6. nu. 10. ver. ultimo quæro*, ad quem se refert Franc. *ibi. n. 7. ad fin.* dicendum est cum Rota *decis. 6. de concess. præbend. alias 197. in nouis*, quam sequitur Pacianus *de probatio. lib. 1. c. 26. num. 31. & seq.* & post hæc González *gloss. 110. à numero 24.* quod beneficium situm in capella, clauitro, cœmeterio, seu ambitu contiguus Ecclesie censetur esse in eadem Ecclesia, pars illius Ecclesie sunt, & ideo polluta, seu interdicta Ecclesia, etiam capella, clauitrum, & cœmeterium, prædicta polluta, seu interdicta censentur *cap. 1. de consecrat. Ecclesie in 6. & cap. si ciuitas. de sentent. excommunicat. eodem lib. facit decis. 15. & 16. de iure patronat. in antiq.* & ita videtur communiter intelligi: si vero capella, seu cœmeterium, non essent Ecclesie contigua, sed extra septa illius, tunc beneficium ibi situm, non censetur esse in Ecclesia maioris, seu principalis, *argum. dist. cap. si ciuitas in fine*, licet capellanus, seu beneficiatus illius haberet facere aliquod ministerium in Ecclesia maiori, puta, interesse diuinis, vel celebrare in festiuitatibus, vel alia similia: attendendus enim est locus, vbi beneficium est situm, erectum, & fundatum, quamuis secus sit ad effectum decreti Concilij Tridentini, *sess. 25. de reformat. c. 5. de filiis clericorum*, quia in Ecclesia paterna prohibentur, quoquo modo ministrare, vt supra, *cap. 3. num. 69.*

§. 3.

De incompatibilitate, seu compatibilitate beneficiorum simplicium.

SVMMARIA.

Supereſt agendum de incompatibilitate, seu compatibilitate beneficiorum simplicium, n. 260. Et primo certum est, duo beneficia etiam simplicia non posse simul teneri, si ambo requirunt personalem residentiam incompossibilem, numer. 261. Secundo certum est, posse quem licite obtinere duo beneficia simplicia personalem residentiam non requirentia, quando alterum eorum non est sufficiens ad congruam sustentationem, nu. 262.

Difficultas est, an plura beneficia simplicia residentiam non requirentia sint incompatibilia, & non possunt retineri, quando alterum eorum est sufficiens, nu. 263. Et prima sententia Innocenti, & aliorum est, posse teneri, quam seruat consuetudo, quam Papa scit, & tolerat, & c. à numero 264. Contraria sententia est glossæ, Abbatis, & aliorum, & communem obseruantiam, & consuetudinem contrariam non valere, à numero 268.

Secundum authorem, loquendo ante Concilium Tridentinum, secunda sententia est verior de iure, ex c. conquirente, de cleri. non resident. num. 272. Prima tamen sententia Innocenti posset procedere ex consue-

tudine, modo non esset magna coaceruatio, & nimia pluralitas beneficiorum arbitrio boni viri, etiam si congruam excederent sustentationem: nam & duo beneficia incompatibilia possunt teneri ex consuetudine: & beneficiorum non curatorum multitudo prohibita diuina lege non est, à n. 273.

Prædicta sententia Innocenti, & consuetudo sublata est per Concil. Trid. *sess. 24. c. 17.* cuius verba ponuntur nu. 279. quod decretum comprehendit beneficia iuris patronatus non obſtante quadam declaratione S. Congregationis, cui respondetur, n. 280.

An habenti beneficium sufficiens nequeat conferri aliud, nisi prius illo dimisso, & alias collatio sit nulla ex d. decreto, vt videtur ex eius verbis, & facit c. is cuius de præbend. in 6. n. 281. & seq. Sed contrarium resoluitur, nam verba dicti decreti intelliguntur ad effectum retentionis tantum, ex S. Congregatione, & Rota, numer. 283.

Dicitur c. is cui, procedit in habente potestatem delegatam providendi de beneficiis persona idonea, qui non potest providere beneficiato sufficiens, quia ad istum effectum non dicitur persona idonea de iure, nu. 284. Secus vero est in collatore ordinario, & conferente auctoritate ordinaria, nu. 285. & in patrono, nu. 286. Et quamuis in delegatione non apponatur verbum, persona idonea intelligitur, nisi exprimat, quod alias beneficiato possit providere, n. 287. & seq.

Prouiso legati, qui prouidit auctoritate Apostolica, & sicut delegatus habenti aliud est nullus, secundum Rotam, ex d. cap. is cui: quod tamen non habet locum in habente beneficium insufficiens, & tenue, num. 289. & seq. & sic Nuntius Hispaniarum, cui datur facultas beneficia 24. ducatorum personis idoneis providendi, non potest providere alicui aliud beneficium sufficiens obtinenti & alias prouiso erit nulla, numer. 291.

Vicarius Episcopi habens specialē facultatem conferendi, poterit conferre omnibus, quibus potest Episcopus, & sic etiam habentibus beneficium, etsi dictum sit, quod conferat idoneis, non obſtante d. c. is cui, quod non procedit in delegato ordinario, sed solum in habente potestatem delegatam conferendi auctoritate Apostolica, n. 292.

Inprobatur Sbrocius id verum non putans, vbi fieret collatio beneficiatus aliorum beneficiorum collatorum, vel alias incompatibilium: nec iura per eum adducta id probant, sed solum quod per assecutionem secundis vacat primum, & c. & solum procedit in terminis capit. ordinarij §. in conferendis de offic. ordinarij quod non solum videtur procedere in habentibus plures personatus, dignitates, vel beneficia curata, sed etiam alia beneficia incompatibilia, à numero 295.

An si habenti beneficium sufficiens conferatur aliud non sufficiens, per assecutionem istius vacet ipso iure primum numero 300. Resoluitur affirmatiue, numero 301. Et idem si habenti vnum non sufficiens, conferatur aliud sufficiens de per se, à numero 302. Nec tollit Contilium, quin habenti beneficium simplex non sufficiens, liceat conferre aliud non curatum, & c. nu. 304.

An habenti duo, vel tria beneficia, quæ non sufficiunt ad congruam, possit aliud, vel alia beneficia vsque ad congruam conferri ad effectum retentionis, n. 305. Et certum est, ante Concilium licuisse plura beneficia alias non incompatibilia etiam ultra duo tenere vsque ad congruam, n. 306.

Sed stante Concilio id non licet, vt contra Nanarium, &

alios, & Rotam, tenet Sacra Congregatio in declarationibus adductis, à nu. 307.

Ex quibus apparet, Episcopum habenti duo simplicia, etiam insufficientia, non posse conferre aliud ad effectum retentionis, & si contulerit tertium, quod sit sufficiens per assecutionem illius duo priora ipso iure vacare: si vero tertium non sit sufficiens vacabit unum ex prioribus, quod maluerit dimittere, & sic tunc habet locum optio, sicut quando duo curata simul conferuntur, & c. numero 311. & seq. & numero 313. ponitur decretum Concilij provincialis Mediolanensis V.

Dictum decretum Concilij non habet locum in pensionibus, ex Sacra Congregatione, licet enim pensiones hodiernae succedant loco beneficij, tamen non sunt tituli beneficiales, nume. 314. unde pensio non facit incompatibilitatem sub eodem titulo, nu. 15. Sed contrarium tenet Rebus, & habere videtur stylus curiae, nu. 316. & seq.

Ponitur quaedam declaratio Sacrae Congregationis, quae est notanda in proposito, n. 318.

Si quis habeat duo beneficia, quorum quolibet de per se non est sufficiens, & postea aliquod eorum contingit fieri sufficiens, an possit adhuc illa simul retinere, stante dicto decreto Concilij, resoluitur non posse, sed debere unum ex eis dimittere, numero 319.

Quod dicatur beneficium sufficiens remissive num. 203. & ad istum effectum computanda sunt distributiones quotidianae certa in beneficiis requirentibus residentiam, & de grossa canoniarum certum videtur licet residendo lucrifiat, & ideo etiam non computetur in fructibus ad effectum regulae de valore, numero 321. & seq.

Licet dicta recte procedant, stante & attento decreto Concilij, illud non videtur usu receptum, saltem in Hispania, nam post illud, sicut antea, ordinarij conferunt plura beneficia, etiam ultra duo vni, etiam quod unum sit sufficiens, & omnia simul retinens, dummodo alias non sint incompatibilia, num. 323. & etiam in curia idem fit: nam summi Pontifices narrati plura obtenta, solent alia concedere, nec apponitur decretum de dimittendo obtenta, nisi sint incompatibilia, numero 324. Nec potest dici, Papam super illis tacite dispensare contra Ledesmam à numero 326.

Et id solum posset procedere, ubi Papa illa simul conferret, n. 327. Vbi ponitur declaratio sacrae Congregationis. Nec etiam dici potest id in Papa procedere ex facultate sibi tradita ab ipso Concilio per decretum ultimum sess. 25. de reform. quia id intraret, si Concilium prohiberet collationem: sed non prohibet nisi retentionem, n. 328.

Et non solum retinentur plura ex provisione manu sanctissimi signata, sed etiam ex provisione signata per concessum manu Cardinalis, vel alterius, qui non possunt dici dispensare contra concilium, numero 329. Et refertur quod circa hoc ait Zechus num. 330. Et quod successit Roma de impetrationibus, quae fieri pretendebantur iuxta decretum concilij, & declarationes S. congreg. nu. 331. Vnde videtur probabile, opinionem Innoc. de qua supra, quam consuetudo antiquissima approbavit, etiam hodie posse procedere, & c. num. 332.

An illegitimus, seu irregularis dispensatus, ut quacunque, & qualiacunque beneficia recipere & retinere valeat, dummodo plura simul non sint, quam quae à concilio Trid. permittuntur seu dummodo plu-

ra non sint, quod idem est, iuxta stylum vigore talis dispensationis possit retinere plura beneficia alias non incompatibilia, etiam si unum sit sufficiens, stante quod concilium in eo non liget, ut pote non receptum, & c. à n. 333 & resoluitur affirmative.

Superest agendum de incompatibilitate seu com-

patibilitate beneficiorum simplicium. In quo primo certum est, & duo beneficia etiam simplicia, non posse simul teneri, si ambo requirunt personalem residentiam incompatibilem, ut apparet ex supradictis, Abbas in repetit. dist. cap. extirpanda, §. qui vero, de praebe. numero 30. Corraf. 1. par. cap. 5. nume. 2. Greg. Lop. supra l. 3. tit. 16. p. 1. & Hoieda cap. 17. n. 30. & constat ex decreto Concilij d. cap. 17. sess. 24. de refor. ibi: Dummodo utrumque personalem residentiam non requirat, ex quo id notat Zerola 1. par. verb. beneficium, §. 7. & 2. part. verb. incompatibilitas, §. 2.

Secundo certum est, posse tamen licite obtinere duo beneficia simplicia, residentiam non requirunt, seu unum residentiam requirens cum alio eam non requirente, quando alterum eorum non est sufficiens ad congruam sustentationem. Nauarr. in Man. capit. 25. numero 127. Greg. Lop. supra l. 2. par. capit. 1. & 2. & Man. Rodriguez in summa 1. tom. cap. 31. nu. 2. & constat ex dicto decreto concilij cap. 17.

Difficultas est, an plura beneficia simplicia residentiam non requirentia, sint incompatibilia, & non possint retineri, quando alterum eorum est sufficiens ad congruam sustentationem.

In qua difficultate Innocentius in cap. si de cleric. non resid. num. 1. & in cap. cum iam dudum, num. 2. & 4. de praebe. indistincte licet tenere plura beneficia non requirentia residentiam pura mente, non propter avaritiam, vel ambitionem, sequitur glossa in cap. gratiam, de rescript. in 6. Lapus allegat. 36. seu 35. numero primo. ubi Mandos. additione 1. & 2. Cardinalis in dist. capit. cum iam dudum, & in Clem. gratia, de rescript. numero 12. Rebus. in praxi, tit. de dispensatione ratione aetatis, verb. in cathedralibus, vers. quod est verum, & in repetit. d. cap. extirpanda, §. qui vero, circa materiam pluralitatis beneficiorum, ubi ait communem, & ab ea non esse recedendum in consulendo & iudicando, licet non procedat de rigore iuris, Ferret. consil. 255. numero 3. & ante Concilium Trident. Nauar. in Man. cap. 25. nu. 129. & de Horat. miscel. 60. nu. 12. & 13. de redditibus Ecclesiasticis, q. 1. mon. 76. nu. 2. & in tract. de incompatibil. benef. nu. 25. & consil. 11. nu. 1. & consil. 19. nu. 1. de praebe. & ut inquit Gloss. & Card. ibi, opinionem Innocentij servat consuetudo, quam Papa seip. & tolerat, & aliter dicendo totus modus damnatur: & ita etiam communiter servari testatur Capra reg. 90. num. 96. & Rebus. supra ait, quod ista opinio de consuetudine inualuit, & cum Spec. tit. de dispensatione §. descendit, n. 6. inquit, quod cum istam consuetudinem Papa sciat & toleret, videtur excusare, quod etiam ait Ferretus supra.

Eandem sententiam tamen videtur tenere Soto de iustit. in 2. lib. 3. quest. 6. ar. 3. conc. 4. ubi ait, in beneficiis simplicibus residentiam non exigentibus nullam esse necessariam dispensationem, ut plura eadem persona obtineat, & quod non solum iam receptus usus, verum & ratio id docet, & cum sequuntur Dd. de benef. simplic. Aragon 2. quest. 63. art. 2. conclus. 3.

cluz. & Valentia 3. tom. super 2.2. diff. 5. qua. 7. punct. 2. vers. quarto queritur, dicens, plura beneficia simplicia eatenus posse quem licite habere, quatenus id fuerit vsu, & probata consuetudine recepti, & P. Ledesma in summa 2. part. tract. 7. cap. 1. 11. concl. & nouissime D. Card. Tusch. concl. 61. lit. B.

Id tamen intelligunt, dummodo non fiat magna beneficiorum coaceruatio, quæ non potest carere culpa, & quandoque mortali, ac grauissimo scādalo.

Contrarium tamen sententiam tenet glos. in c. dudum 2. de elect. verb. institutam, & verb. retinere, quam ibi sequitur Abbas nu. 36. & in d. cap. cum iam dudum. num. 8. & in rep. d. 8. qui vero numero. 34. de prabend. & in cap. conuenerente numero secundo de clericis non residen. Bertach. in rep. vers. beneficia plura, Gregor. Lop. supra, Bernard. Diaz in pract. crim. cau. cap. 47. seu 48. numero 5. vbi Salzedo litera C. Hoieda 1. par. cap. 19. num. 1. Flamin. Paris. de resignatione benef. lib. 3. quaest. 1. n. 138. & lib. 5. quaest. 6. à n. num. 115. Zerola 2. part. verb. incompatibilia. 5. 2. Dionys. Carthusian. in tract. de pluralit. beneficior. Syluester in summa. verb. beneficium 4. n. 2. Armil. eodem verb. num. 42. Salon 2. 2. quaest. 63. artic. 2. conclus. 3. Ludovic. Lopez instructor. conscientie 1. tomo cap. 251. Manuel. Rodriguez in summa 1. tomo cap. 31. nu. 2. & 3. Vega 1. par. c. 36. casu 25. 2. 6. & 27. Lech. de benefic. & pens. cap. 5. numero. 4. vers. circa tertium, & P. Ledesma in sum. dict. tract. 7. cap. 1. 12. conclus. 5. diff. & Agor 1. par. lib. 5. cap. 19. vers. consuetudo, qua quis in eadem Ecclesia, & 2. par. lib. 3. cap. 7. quaest. 4. cap. 8. qu. 6. cap. 9. quaest. 3. & 6. cap. 20. q. 4. cap. 11. quaest. 23. & cap. 50. quaest. 6. & lib. 6. cap. 3. quaest. 4. & est communis secundum Hoiedam, & Flamin. Paris. ibi, & secundum Nauar. dict. cap. 25. numero 125. & alius locis citatis, & miscel. 62. numero primo & consil. 13. nu. 1. de prabend.

Quæ sententia de iure antiquo videtur probari ex d. cap. conuenerente, de cleric. non residen. & hodie probatur per S. Concilium Tridentinum d. cap. 17. sess. 24. de reformat.

Et communis observantia & consuetudo contraria non valet, nec excusat retinentem plura beneficia, quorum vnum est sufficiens, à mortali secundum Abb. in d. rep. 8. qui vero num. 36. Bertach. in dict. rep. vers. beneficiorum sufficientia, Gregor. Lopez supra, Hoiedam dict. cap. 19. numero 8. & Flamin. Paris. dict. q. 6. nu. 119. & Dd. communiter secundum eum, Agor d. lib. 5. cap. 19. & 2. par. lib. 6. cap. 11. q. 5. & 6.

In quo tamen Florianus in d. cap. cum iam dudum, quem refert & sequitur Capra d. reg. 90. n. 190. contrarium tenet.

In hac re mihi videtur, t quod loquendo ante Concilium Tridentinum, secunda sententia gloss. in d. cap. dudum, & sequacium, sit verior de iure, ex d. cap. conuenerente. Prima tamen sententia t Innocentij posset proc. dere ex consuetudine, vt tenent Florian. & Capra vbi proxime, & Rebus. in praxi, ut de dispen. ad plura, num. 29. & in d. rep. 8. qui vero supra circa 4. art. Abbat. & Ferret. vbi supra, modo non esset magna coaceruatio, & nimia pluralitas beneficiorum, etiam si congrui excederent sustentationem: nam consuetudo ista non videtur omnino sine ratione, sed tolerabilis, ex traditis per Sot. & Arag. s. & Cord. lib. 9. q. 20. propos. 3. cu. lmi. dicta, ex c. quia in tantum. de prabend. & quæ tradit Hoied. d. 1. p. cap. 21. t nam & duo beneficia incompatibilia

possunt teneri ex consuetudine, Feder. consil. 206. & fuit dictum in causa Tiracon. iuris præsentandi 20 Martij 1588. coram D. Bubalo. Et t beneficiorum animarum curam non habentium multitudo prohibita diuina lege non est, Quintanad. Ecclesiast. lib. 4. 4. num. 59. & 119.

Et hoc idem t videtur tenere Abbas in d. c. dudum, num. 36. dicens valere consuetudinem, quando disponit solum circa potentiam retinendi plura beneficia simplicia, secus si disponderet, vt pro libito voluntatis posset beneficiatus de fructibus illorum disponere, & sic intelligit glo. ibi, sequuntur Cosim. in pragm. sanct. 11. de collat. 9. 1. verb. pluralitate, & Selua 3. par. quaest. 39. nu. 2. qui ait, quod iura, quæ videntur innuere valere in hoc consuetudinem, debent intelligi secundum Dd. quando consuetudo disponit solum circa potentiam retinendi plura simplicia sine nimia multitudine, & c. & Sylu. d. verb. beneficium. 4. nu. 4. & accedit Ioan. Quintinus in cap. de multa, à num. 145. & 197.

Et quando fit magna coaceruatio, & nimia pluralitas beneficiorum, relinquendum esset arbitrio boni viri, qui consideratis numero & valore beneficiorum, ac qualitate, dignitate, & idoneitate, seu sufficientia personarum, & aliis circumstantiis, id arbitrabitur, ex traditis per Hoied. d. c. 21. à n. 14. & Flamin. Paris. d. li. 3. q. 1. à n. 142.

Stanteque magna coaceruatione, t & nimia pluralitate beneficiorum, non videbantur posse peccato mortali excusari, nec acceptantem, nec retinentem, nec etiam conferentem, propter deformitatem, deordinationem, & scandalum, quæ inde in Ecclesia sequuntur, & ex supradictis, & allegatis.

At prædicta t sententia Innocentij, & consuetudo, sublata est per S. Concilium Tridentinum d. cap. 17. sess. 24. de reformat. cuius verba sunt: cum Ecclesiasticus ordo perueriatur, & c.

Quod decretum comprehendit t etiam beneficia iurispatronatus, nam eadem est ratio in omnibus non obstante quadam declaratione Sacre Congregationis super eo, quæ sic ait: Hoc decretum non comprehendit beneficia iuris patronatus: nam vel est mendosa, vel est intelligenda de beneficiis iuris patronatus, quæ ex fundatione possunt cum aliis simul retineri.

Et circa istud decretum t dubitatur primo, an habenti beneficium sufficiens nequeat conferri aliud, nisi prius illo dimisso, & alias collatio sit nulla.

Quod t ita videtur ex eius verbis, ibi: Num tantum beneficium Ecclesiasticum singulis conferatur, & facit tex. in cap. 10. cui. 19. de prabend. in 6. & videtur sentire D. Ioan. Gutierrez conf. 1. numero 42. & 43. & consil. 2. numero duodecimo & consil. 10. numer. per 110.

Sed contrarium est dicendum, t nempe, quod habenti beneficium sufficiens recte potest conferri aliud illo prius non dimisso: quauis per affectuonem secundi vacabit primum ipso iure, ex d. cap. 17. iuncto cap. 4. sess. 7. de reformat. iuxta supra dicta à n. 83. quidquid dicat Gonzalez d. gloss. 15. num. 26. qui certe non loquitur consequenter. nam illa verba citata d. cap. 17. intelliguntur ad effectum retentionis tantum, vt Sacra Congregatio Concilij declarauit super illis verbis, Singulis conferatur, in hunc modum, Id intelligitur cum effectu, vt vnum possit retinere, quia ordinarius potest instituere presbiterum, vel conferre aliud beneficium incompatible, vel ratione residentie, vel ratione sufficientie, dummodo habita possessione

pacifica secundi beneficii dimittatur primum.

Alia etiam declaratio eiusdem Sacrae Congregationis sic ait: *Habenti beneficium sufficiens potest conferri aliud, sed habita possessione secundi beneficii sufficientis vacat primum sufficiens.* Et idem constat ex declarationibus tertia & quarta supra adductis numero 84. & tenuit Rota in causa Calagurritana de Subigana coram Dom. Brauo, & in alia de Triunno coram D. Orano, de quibus supra numero 81. & in Affisien. beneficii 9. Martij 1587. coram Domino Orano supra relata 5. par. cap. 3. numero 42. & in Cæsarangustana capellania 16. Martij 1587. coram D. Seraphino supra adducta 7. par. cap. 15. numero 5. & in aliis causis.

284 Non obstat t̄ tex. in d. c. is cui, quia procedit in habente potestatem delegatam prouidendi de beneficio personæ idoneæ, qui non potest prouidere de beneficiato sufficienter, qui ad istum effectum non dicitur persona idonea de iure, ex c. super inordinata de prebend.

285 Secus vero est t̄ in collatore ordinario, & conferente autoritate ordinaria, nam is recte potest prouidere, etiam alias beneficiato competenter, vt notant Lap., Dominic. & Franc. numero 1. in d. cap. is cui, Paul. Paris. conf. 40. n. 10. 4. p. & Caputaquen. decis. 411. par. 2. num. 5. & colligitur ex Clem. 2. de offic. ordin.

286 Et similiter t̄ patronus, tam clericus, quam laicus poterit præsentare aliud beneficium habentes, quicquid dicat Pauinus de offic. & potestate capit. sede vacante quinta quæst. secunda parte, numer. tertio ibi: *Prætermissa intellige, dummodo præsentetur idonei, id est, aliud beneficium non habentes*, cap. is cui, de præbend. lib. 6.

287 Et quamuis in t̄ delegatione & commissione non apponatur verbum, *Persona idonea*, intelligitur tamen, vt docet gloss. in dist. cap. is cui. verb. *idonea*, & Probus ad Monach. ibidem numer. 5. Paris. d. conf. 40. numero 14. & Pauinus vbi proxime, & sentit Caputaquen. dist. decis. 411. numero 4. ibi. *Præsertim, quæ dictio implicat casum magis dubitabilem, vt est vulgatum.*

288 Quamuis t̄ Francus dist. numero 1. ibi, *Secus tamen est, si autoritate delegata ad personam idoneam restricta*, videatur velle contrarium: sed explicari potest quod id dicat ad excludendum casum, quando exprimitur in commissione, quod alias beneficiato possit prouidere. Et ita Villad. de legato quæstion. 9. numero 3. 4. ait, quod quando legatus confert beneficia in vim specialis commissionis, debet tenere formam circa personam cui prouidet, de qua in d. c. is cui.

289 Et quod ideo t̄ ipsi obtinent à papa apponi in simili facultate, quod possit conferre beneficia idoneis personis quotcumque, & quæcumque, & qualicumque beneficia obtinentibus, vt iam ipse vidit, & cum hoc se eximunt ab obseruatione illius cap. & per textum in d. cap. is cui, Rota in vna Maioricens. beneficii 1552. resoluit, quod prouiso legati, qui prouidet autoritate Apostolica, & sic vt delegatus, de duobus sub eodem testio, cum dispensatione ad illa obtinenda, illi, qui iam in eadem Ecclesia aliud obtinebat, est nulla, vt habetur apud Guidobonum dec. 83. in manuscriptis, & latius apud Caputaquen. d. decis. 411.

290 Et in eadem t̄ fuit dictum dist. cap. is cui, non habere locum in eo, qui habet beneficium insufficiens & tenue, Caputaquen. decis. 62. p. 1. Franc. ibi numero

3. & Paris. supra numero 17.

Ex quibus inferitur, t̄ quod Nuntius Hispaniarum, 291 cui inter alia datur facultas beneficia 24. ducatorum personis idoneis prouidendi, vt in clausula supra posita 5. par. c. 3. num. 84. non potest prouidere de aliquo beneficio alicui aliud beneficium sufficiens obtinendi, & alias prouisio erit nulla, ex d. cap. is cui, Cuchus in institutionib. maiorib. lib. 2. tit. 5. n. 155. quamuis Nuntij de hoc curare non soleant. Faciunt dicta supra 1. par. c. 5. n. 289.

At vicarius Episcopi t̄ habens specialem facultatem conferendi, poterit conferre omnibus, quibus potest Episcopus, & sic etiam habentibus beneficii, Paris. supra n. 11. Rebuff. in praxi in forma vicariatus n. 84.

Et si in vicariatu t̄ seu facultate dictum sit, quod conferat idoneis, non ex hoc prohibetur vicarius conferre beneficiatis, sed intelligitur de idoneis moribus, scientia, & ætate, & c. Paris. d. conf. 40. n. 10. Rebuffus supra n. 87. & Iacob. Sbocius de vicario Episcopi lib. 2. q. 100. & 101. n. 1.

Nec obstat t̄ textus in d. c. is cui, nam etiam vicarius habens specialem facultatem conferendi conferat vt delegatus, vt quædo datur talis facultas separatim ab ipso vicariatu, iuxta supra dicta 5. par. c. 8. a num. 40. Tamen sicut ordinarius non prohibetur conferre alias beneficiato, vt dictum est, ita nec delegatus ordinarij, vt est gloss. verb. *habentibus*, iuncto text. in d. Clem. 2. de offic. ordin. & docet Parisius supra numero 10 & d. cap. is cui, loquitur tantum in delegato à Papa, vt tenent Lap. & Dominic. ibi, & Parisius d. conf. 40. numero 14. Itaque solum procedit in habente potestatem delegatam conferendi autoritate Apostolica.

Quod tamen t̄ verum non putat Sbocius d. q. 101. 291 n. 2. vbi fieret collatio beneficiatis aliorum beneficiorum curatorum, vel alias incompatibilium, per tex. in d. c. de multa, de præb. & Concil. Trid. sess. 7. de refor. c. 4. & seq.

Sed ista iura t̄ non probant, quod non possit fieri collatio beneficiatis aliorum beneficiorum curatorum, vel alias incompatibilium, t̄ sed solum quod per assecutionem secundi vacat primum, & collatio ab ordinario facta de parochiali habenti aliam non est inualida, sed tenetur is, adepta possessione secundæ, primam dimittere, vt patet ex notatis in cap. ordinarij, de offic. ordinarij, in 6. & in Clem. si plures, de præb. & docent Rochus de iure patron. verb. *honorifici* n. 18. Lambert. 1. par. 2. lib. 9. art. 15. Hier. Gabr. consil. 193. n. 7. lib. 1.

Vnde quod ait Sbocius, t̄ solum procedet in terminis d. c. ordinarij, & in conferendis.

Quod non solum t̄ videtur procedere in habentibus plures personatus, dignitates, vel beneficia curata in quibus loquitur, sed etiam in habente sub eodem testio plura beneficia incompatibilia, vt duas præbendas, vt non possit ei conferri alia in eadem Ecclesia, & hodie stante Concilio, in habente plura beneficia incompatibilia ratione sufficientiæ aut numeri, aut ratione residentia, vt non possit ei conferri aliud simile, cum militet eadem ratio.

Secundo circa dictum t̄ decretum Concilij c. 17. dubitatur, an si habenti beneficium sufficiens conferatur aliud non sufficiens, per assecutionem istius vacet ipso iure primum.

Et quidem videtur t̄ vacare, nam cum ex dicto decreto habenti beneficium sufficiens non possit aliud

aliud conferri ad effectum retentionis, apparet secundum, etiam non sufficiens, esse incompatible cum primo sufficiens, & consequenter primum vacabit ipso iure per assecutionem secundi, ex d. cap. 4. & declarationibus supra adductis, & sibi imputet, qui accipit secundum beneficium minus sufficiens, & hoc potest colligi ex declarationibus 3. & 4. adductis num. 84. quæ indistincte dicunt, per assecutionem secundi vacare primum sufficiens: & ex alia declaratione eiusdem S. Congregat. quæ sic ait: *Episcopus habenti congruam non potest aliud beneficium dare, & si dederit, vacat primum illud, quod habebat, dum modo beneficium titulare sit, quamvis disforme a secundo recepto: & si utrumque retinere tentauerit, accepta pacifica possessione secundi, vacabit utrumque*, licet contrarium videatur colligi ex 2. declaratione adducta num. 283. fed in illa non negatur, nec agitur de secundo non sufficiens.

E conuerso vero, si habenti ¶ unum beneficium non sufficiens conferatur aliud sufficiens de per se, non videbatur vacare primum, sed posse retinere utrumque, dummodo alias non sint incompatibilia ratione residentie, vel alia ratione: nam Concilium ibi permittit, ut habenti beneficium minus sufficiens liceat aliud sufficiens conferre.

Nihilominus ¶ tamen idem erit dicendum, nempe vacare primum, nam intentum Concilij est, ne quis habeat duo beneficia, quorum alterum est sufficiens de per se, siue illud sit primo collatum, siue secundo: & ita colligitur ex declaratione sacre Congregationis supra adducta num. 377. & idem est de mente Doctorum: & illa verba Concilij *Aliud sufficiens*, intelliguntur de sufficienti simul cum primo: quamvis super hoc fuerit magna controversia in S. Congregatione Concilij, & diuersæ sententiæ illustrissimorum Cardinalium.

Et quamvis ¶ Concilium dicat, *Aliud simplex sufficiens*, non tollit quin habenti beneficium simplex insufficiens, quod residentiam non requirit liceat conferre aliud curatum, &c. solum enim est vis in eo, quod utrumque personalem residentiam non requiratur, recte considerat Hojeda 2. part. cap. 2. num. 1. ad finem.

Tertio circa d. decretum ¶ dubitatur, verum habenti duo, vel alia tria beneficia, quæ non sufficiunt ad congruam sustentationem, possit aliud, vel alia beneficia usque ad congruam sustentationem conferri, vel utrum habenti unum beneficium insufficiens, possint alia duo, plurave usque ad competentem sustentationem conferri, etiam ad effectum retentionis.

In quo in primis ¶ certum est, ante Concilium Tridentinum licuisse plura beneficia, alias non incompatibilia, etiam ultra duo, tenere usque ad congruam sustentationem, Abb. in d. c. cum iam dudum, n. 8. & in d. repetit. §. qui vero, nu. 34. Francus in d. c. is cui, n. 3. Greg. Lopez supra, Hojeda 2. p. c. 1. & 2. Nau. conf. 10. & 19. n. 2. de preben. & Flam. Paris. d. lib. 3. q. 1. num. 141. saltem ubi non esset magna, & nimia multitudo beneficiorum, iuxta tradita per Hojedam dict. cap. 21.

Difficultas est, an ¶ stante Concilio d. cap. 17. id liceat, videtur enim non licere, ultra duo beneficia vni conferre, ex illis verbis: *Quod quidem, si ad vitam eius, cui confertur, honeste sustentari non sufficiat, liceat nihilominus aliud simplex sufficiens, &c.* cum solum dicat, *Aliud*, in singulari, tenet Marc. Ant. Genuen. cap. 63. seu 64. num. 3. dicens ita obseruari in vrbe, & sen-

2. To m

tit Gonzalez gloss. 15. num. 39.

Nihilominus etiam stante ¶ Concilio id licere, tenet Nauarr. d. conf. 10. & in Man. cap. 25. num. 129. & miscel. 60. de orat. num. 13. late Hojeda d. 2. p. c. 1. d. num. 24. qui a num. 32. id probat pluribus rationibus, & fundamentis, & num. 36. dicit hanc opinionem receptam esse, & approbatam stylo curiæ: nam post Concilium Tridentinum Romani Pontifices sæpe concesserunt vni plura beneficia simplicia residentiam non requirentia, ad quam se refert Zenedo collectan. 150. ad Decretales num. 2. & sequitur Flam. Paris. d. num. 141. Azeued. conf. 20. num. 1. & Perez de Lara de annuif. & capel. lib. 2. cap. 7. num. 12. & sentiunt Quintanaduennas d. lib. 4. num. 119. Zerola 1. p. verb. beneficium §. 7.2. & 6. conclus. & sub 8. conclus. principali, & 2. part. verb. conformitas, Salon d. 9. 63. ar. 2. conclus. 3. controuersia 5. & 3. & Zechus de republica Ecclesiast. cap. de beneficiis, vers. ad dignoscendum vero, ¶ & tenuit Rota in vna Theanen. S. Eustachij 20. April. 1587. coram Dom. Gipsio, in qua agebatur de prouisione ordinaria facta vni de rectoria, ac aliis sine cura beneficiis: & fuit dictum, non ob stare Concilium Tridentinum d. cap. 17. quia Concilium non loquitur de pluribus beneficiis simplicibus ad vitam sustentationem non sufficientibus: & sequitur saltem ex consuetudine Aqora 2.2. part. lib. 6. cap. 11. quest. 8.

At S. Congregatio ¶ Concilij primam partem approbavit, ut apparet ex declarationibus sequentibus. Prima Episcopo Segouien. *Episcopus habenti unum simplex beneficium, quod non sufficiat ad eius sustentationem, potest aliud simile conferre absque dispensatione Apostolica: sed non potest plura simplicia usque ad sufficientem eius sustentationem conferre citra dispensationem Apostolicam.* Refert Zechus d. cap. de beneficiis, ad finem. Secunda, *Episcopus potest conferre secundum beneficium, si primum non sufficit ad sustentationem: sed si duo non sufficerent, non posset conferre tertium absque dispensatione Apostolica.* Tertia, *Plura duo beneficia simplicia Episcopus vni conferre non potest.* Quarta Nuntio Hispaniarum, *Plura beneficia non possunt obtineri, licet sint simplicia, sine dispensatione Papæ.* Quam refert Salzedo in praxi cap. 47. littera C. Mandos. Rodrig. in sum. 1. tom. cap. 31. num. 2. & Zerola d. §. 7.6. conclus. eam intelligens, quando unum esset sufficiens. Quinta pro Episcopo Zamoren. Illustrissimi, & Reuerendi Domini, supplicatur Illustriss. & Reuerendiss. Dd. vestris pro declaratione infra scripti dubij, *utrum Episcopus possit obtinere duo prestimonia, vel beneficia simplicia personalem residentiam non requirentia, quæ ad congruam sustentationem non sufficiant, conferre et autoritate ordinaria aliud, siue alia prestimonia, vel beneficia simplicia, vel curatum, aut dignitatem, quæ una cum obtentis ad congruam sustentationem sufficiant, & quatenus non possit, an vacent priora obtenta, vel vltimum, quod confertur, liate decreto Concilij Tridentini sess. 24. cap. 17. cum Ecclesiasticus ordo, Reuerendiss. Dom. Episcopo Zamoren. Reuerendiss. D. vni frater, mittimus, ad amplitudinem tuam libellum, in quo dua continentur dubitationes, quæ Sacre Congregationi Cardinalium Concilij Tridentini interpretum eius nomine propostæ fuerunt, ad quarum primam de conferendo tertio beneficio Ecclesiastico, et qui duo obtinet, Congregatio censuit, Episcopum non posse. Ad secundam, si contulerat adepta pacifica possessione tertij, unum ex prioribus vacare, quod superest Deum rogamus, ut illam incolumem tueatur, gratiaque sua donis*

EE

sanctiorem faciat, Roma die 5 Octob. 1587. Sexta, Placent. Illustris. & Reuerend. Domine, quidam Lupus Oboa de Mancanas, canonicus Calagurritanus, dictum canonicatum obtinens, fuit promissus per Episcopum Placentinum eius patrium de vno in Deleitosa, & altero capellania del Hoyo nuncupato perpetuis simplicibus beneficiis Ecclesiasticis, quorum duorum vltimorum beneficiorum insimul fructus 240. ducatos auri de camera ascendunt: & quoniam de dictis beneficiis simplicibus fuit auctoritate Apostolica promissus Ioannes de Monte maior clericus Pacem, illustris. Card. de Terra noua familiaris, vtpote Sedi Apostolica reservatis cum pensione 80. ducatorum, supplicatur Illustris. & Reuerendis. Dd. vestris declarari, an promissio dictorum beneficiorum per Episcopum d. Lupo facta fuerit contra formam Concil. Trident. sess. 24. cap. 17. Congreg. Concilij sapius respondit, Episcopum habenti vnum simplex beneficium, quod non sufficiat ad eius sustentationem, posse aliud simile conferre, sed non posse plura simplicia vsque ad sufficientem sustentationem eidem conferre citra dispensationem Apostolicam. Hier. Card. Mathaeus. Septima pro Archiep. Hispal. Illustris. & Reuerend. Domini, cum in S. Concil. Trident. sess. 24. cap. 17. decisum sit Episcopum non posse habenti beneficium sufficiens aliud dare, ideo sequuntur sequentes dubitationes. Primo, an si ordinarius conferat tertium beneficium habenti iam duo beneficia simplicia, & dicta duo non sufficiant ad sustentationem, talis promissio tertij beneficii sit valida, vel potius nulla, vel per assecutionem tertij vacet omnia dicta priora, iam alias obtenta, aut quodam ipsorum. Secundo, an in casu, quo ex decreto Concil. Trident. sess. 24. cap. 17. per assecutionem secundij beneficii vacet primum, & nihilominus illud habens continuat possessionem amborum, recipiendo ex eis fructus, possit a Sede Apostolica fieri impetratio, tam de primo, quam de secundo beneficio. Tertio, an decretum Concil. Tridentin. sess. 24. cap. 17. habeat locum, quando beneficium primo obtentum est sufficiens, iuxta suum verum valorem, & honestam possidentis sustentationem, quamvis tempore, quo secundum beneficium confertur, non sufficiat propter onus pensionis super tali beneficio impostum. Quarto, an quod dicitur in beneficiis, habeat locum in pensionibus, scilicet quod ordinarius non possit conferre beneficium habenti iam in pensionibus Ecclesiasticis sufficientem sustentationem. Ad primum S. Congreg. Concil. censuit, collationem tertij beneficii esse validam: sed si tertium sit sufficiens, vacare illa duo priora beneficia: sin minus tenere promissum dimittere alterum ex illis. Ad secundum, virumque beneficium vacare. An autem collatio spectet ad Sedem Apostolicam, Congreg. id remisit ad S. D. N. Ad tertium valere, dummodo promissus post collationem sibi factam non consenserit pensioni. Ad quartum, minime habere locum in pensionibus.

311 Ex quibus declarationibus apparet, Episcopum habenti duo beneficia simplicia etiam non sufficientia, non posse conferre aliud ad effectum retentionis, iuxta supradicta: quamvis Cavale. 3. p. decis. 33. num. 6. dicat, quo d qui habet duo insufficientia, non potest habere aliud sine dispensatione Episcopi, & si contulerit tertium, quod sit sufficiens, per assecutionem illius illa duo priora ipso iure vacare, ex dict. cap. 17. iuncto d. cap. 4. sess. 7. de reform. si vero tertium non sit sufficiens, vacabit vnum ex prioribus, quod maluerit dimittere.

312 Et sic in hoc casu, cum non sit maior ratio de vno quam de alio, habebit locum optio, sicut quando duo curata simul conferuntur vni, Abb. in d. cap. de mul-

ta, de prabend. n. 11. Bernar Diaz in pract. cap. 48. n. 7. & Hojeda 1. par. cap. 13. n. 56. cum aliis: & idem quando ordinarius vni simul conferret duo beneficia sufficientia, seu plura beneficia.

Luxta quod f in Concil. prou. Mediol. 5 par. 3. n. 313 qua ad beneficiorum collationem pertinent, vers. quod synodi ita statuitur, quod synodi Trident. auctoritate Concil. prou. nostro permissum est simplex beneficium habenti alterum, etiam eiusdem generis, quod personalis residentia munus non requirat, ob honestam illius sustentationem conferri, id ita locum habeat, vt ne tamen eo pretextu, causave vite honeste sustentanda, plura quam duo beneficia simplicia vni, eidemque conferri liceat sine consensu, permissuue Sedis Apostolicae.

Apparet etiam f ex dicta declaratione Hispanensi ad 4. dictum decretum Concilij cap. 17. non habere locum in pensionibus: & ratio quae potuit mouere sacram Congregationem, est, quod licet pensiones hodiernae succedant loco beneficii, & c. vt dictum est 1. par. cap. 5. tamen non sunt tituli beneficiales, vt ibi dictum est, & Concilium videtur habuisse respectum ad pluralitatem titulorum beneficialium, vt colligitur ex illius verbis ibi, Quando vnus plurium officia occupat clericorum, & ibi: Neminem oportere in duabus ecclesijs conscribi, & c. Et quod pensiones etiam plures non faciunt incompatibilitatem cum beneficiis, tradunt Duennas reg. 7. l. 1. n. 5. Hojeda 2. par. cap. 7. & nouissime Gonzalez gloss. 5. §. 5. num. 14. cum aliis: & Asor 2. par. libro 8. cap. 10. §. 8. & cap. 12. quast. 6. Conducit quod ait Mando. reg. 16. Cancel. quast. 38. circa finem, quod maius odium est habere plura beneficia, quam plures pensiones, potest enim vnus habere beneficium de iure, licet redditus essent ad mille ducatos, & tamen non habere centum beneficia, quorum quodlibet valeat decem ducatos, arg. cap. singulari. 89. distinct. at in pensione, quid refert habere vnam pensionem mille, an centum pensiones decem ducatorum.

Vnde etiam pensio f non facit incompatibilitatem sub eodem titulo, vt cum Hieronymo Paulo in practica Cancellaria, seu prouinciali, versicul. & inter cetera est necessaria, tradit Gigas de pensionib. quastio. 32. Mandos. de signatura grata, ut de dispensatione ad benefic. sub eodem titulo, versic. an autem pensio, & Hojeda 1. parte, cap. 20. numero 18. & 22. facit decretum Sacri Concilij Tridentini sess. 25. de reform. cap. 15.

Sed contrarium f tenet Rebus. in praxi, tit. de dispensatione ratione aratis, versic. etiam si sunt sub eodem titulo, nempe pensionem esse incompatibilem cum non posse simul obtineri sine dispensatione, nisi alia, seu cum alio beneficio in eadem Ecclesia, & consuetudo illud suadeat, quia pensionem Papa concedit loco beneficii, capite ad audientiam, 2. de rescriptis. & ideo consuluisse, quod acceptans prabendam in eadem Ecclesia, in qua habet pensionem, eidem pensioni renuntiare videtur per Clem. gratia. de rescriptis, nisi fuerit dispensatum ad obtinendam. vtrumque.

Quam sententiam habere videtur stylus curiae, vt 317 apparet ex clausula in pensionibus pro palatinis apponi solita, supra adducta d. cap. 5. l. parte, n. 89. ibi, Etiam sub eodem titulo, & c. Et quia quando impetrans beneficium narrat habere pensionem super fructibus certi beneficii, additur, Non tamen in eadem Ecclesia consistentis.

Notanda tamen est f in proposito quaedam declaratio.

claratio S. Congregat. super d. cap. 17. quæ sic ait: Congregatio Concilij censuit, hoc decreto non comprehendit irregularitates beneficiorum, seu pia legata cum onere missarum, aliæque divina officia celebrandi, quæ neque Ecclesia habent aliquam denominationem, conferri tamen consueverunt in titulum simplicis beneficii vni, vel pluribus presbyteris ad præsentationem heredum, siue patronorum, & singula duorum, aut vnum aureorum valorem non excedunt: quod decretum Congregationis sanctissimi Dominus Noster probauit, & placuit seruari stylo Cancellaria, vt vnica collatione plura vni conferri possint in titulum simplicis beneficii.

319 Quarto, circa dictum decretum dubitatur, si quis habeat duo beneficia, quorum quodlibet de per se non est sufficiens, & postea aliquod eorum contingat fieri sufficiens, an possit adhuc illa simul retinere, stante dicto decreto Concilij: & videtur dicendum non posse illa retinere, sed debere vnum ex eis dimittere, ad tradita in simili per Hojedam l. par. cap. 13. n. 57.

320 Et quod dicatur beneficium sufficiens, vide Caputaquen. decis. 65. par. 1. Nauar. miscel. 62. de orat. Menochium de arbitrar. libro 2. casu 218. Gomezium de expectat. num. 107. Hojedam l. par. cap. 19. a numer. 22. Bursat. consil. 186. libro 2. num. 12. Flamin. Paris. de resignatione benefic. libro 5. quæst. 6. a numero 131. Zerolam verb. beneficium §. 7. 8. conclus. principali, & Marcum Anton. Gentien. d. cap. 64. num. 3. & Gonzalez d. glos. 15. numero 39. Prosperum de Augustino in addition. ad summam bullarum Quaranta, verb. beneficiorum resignationes 8. causa, Acor 2. par. libro 6. cap. 10. q. 8. & 9.

321 Existimo vero, ad istum effectum computandas esse distributiones quotidianas certas in beneficiis requirentibus residentiam, vt in canonicatibus, &c. Cosim. in pragmat. sanctiss. de collatio. §. quod si quis ex dictis, verb. residendo, & verb. interessendo, licet contrarium videatur tenere Caputaquen. d. decis. 65. n. 3. & Flam. Paris. d. numer. 131. quamuis ad effectum regulæ de valore fecus sit, ad dicta supra §. par. cap. 3. numero 197.

322 Et de glossa canonicatum id certum existimo, licet residendo lucrifiat, & ideo non computetur in fructibus, ad effectum dictæ regulæ, de valore.

323 Sed licet dicta procedant stante & attento decreto Concilij d. c. 17. tamen illud non videtur vñ receptum saltem in Hispania: nam post illud, sicut antea, ordinarij communiter contulerunt, & conferunt plura beneficia, etiam vltra duo vni, etiam quod vnum sit sufficiens ad congruam sustentationem, & omnia simul retinent, dummodo alias non sint incompatibilia: & etiam in curia idem fit, nam etiam post Concilium Tridentinum summi Pontifices narranti plura obtemta beneficia simplicia, nisi forte narretur magna multitudo titularum, solent alia concedere: nec apponitur decretum de dimittendo obtemta intra duos menses, quod solet apponi, quando narratur aliquod obtemtum incompatible.

325 Nec potest dici, papam super illis tacite dispensare, quia hoc tollitur ex cap. non potest, vers. cum vero, de præbend. in 6. & tradit in proposito Nauar. de orat. miscel. 61. numero 2. alias cap. 22. miscellan. 16. numero 64. Et Salzedo in pract. Bernardi Diaz, d. cap. 47. seu 48. litera C. Manuel Rodriguez in summa 1. tom. cap. 31. numero 2. & Vega 1. par. cap. 36. casu 25. & posthæc Gonzalez d. glos. 15. numero 27. licet contrarium dicat valde probabile, non stante stylo eu-

riæ Romanæ contrario, Petrus Ledesma in summa 2. part. tract. 7. cap. 12. conclusionem 4. difficult. non respondens dict. cap. non potest. Et sentire videatur Mandosius ad Lapum allegatione 117. litera B. ante finem, & quicquid alias dicat Menoch. de presumptionibus libro 2. presumptione 201. numero 15. ex Imola numero 8. & Bonifacio numero 10. & 30. in clausula, si Romanus, de præb. qui non dicunt, quod ipse dicit.

Et id tñ solum posset procedere, vbi Papa illa simul conferret, vt in sequenti declaratione S. Congreg. super d. cap. 17. ibi, Quidam obtinuit duo beneficia incompatible a summo Pontifice: & illa in literis expressit, sed non fuit dispensatum: respondit Congregatio teneri posse, nisi essent due parochiales ante Concilium obtemta.

328 Nec rursus dici potest, id in Papa procedere ex facultate sibi tradita ab ipso Concilio per decretum vltimum, sess. 25. de reformat. iuxta dicta supra 4. par. cap. 5. a n. 30. quia id intraret, si concilium d. c. 17. prohiberet collationem: sed, vt diximus, non prohibet nisi retentionem.

329 Et Præterea tñ non solum retinentur plura ex prouisione manu Sanctissimi signata per fiat, sed etiam ex prouisione signata per concessum manu Cardinalis, vel alterius prælati, qui habent signaturam per concessum, qui non possunt dici censi, & posse tacite dispensare contra Concilium, vt apparet ex declaratione. Abul. adducta d. c. 5. n. 34.

330 Vnde tñ Zechus de re public. Ecclesiast. cap. de beneficiis n. 4. vers. notandum tertio, ait pro pluribus beneficiis simplicibus simul obtinendis, & retinendis, quantum ex usu & consuetudine colligi potest, non esse necessariam dispensationem, passim enim sine dispensatione acquiruntur, & retinentur, raro tamen forte tua conscientia, &c. Et eodem n. 4. vers. notandum secundo, ad finem, & vers. circa tertium capitulum ait, quod Papæ tolerantia, qui id scit & tolerat, in foro exteriori videtur excusare, argument. cap. 1. de consir. in 6. & regulariter in hoc dispensatio non petitur, & videtur id relinqui conscientie cuiusque, cum non possit tradi certa regula, quantum cuique ob personarum diuersitatem sufficiat ad honeste degendum. Hæc Zechus.

331 Et cum tñ meo tempore Romæ per aliquos Hispanos prætenderent fieri aliquæ impetrationes, iuxta dictum capitulum 17. Concilij, & dictas declarationes sacre Congregationis de beneficiis per ordinarios prouisis, & aliquæ essent signatæ, tandem ad instantiam Regis nostri Philippi Secundi, cuius anima requiescat in pace, & eius ambassiatoris, cessauerunt, & non fuerunt ad effectum productæ.

332 Vnde videtur, posset probabiliter dici, opinionem Innocentij, de qua supra, a numero 264. quam consuetudo antiquissima approbavit, etiam hodie posse procedere, etiam in foro conscientie, iuxta ibi dicta, non obstante dicto decreto Concilij capitulum 17. quia non est vñ receptum, ad notata in cap. erit autem lex, 4. distinction. & per Felinum, Nauarum, & alios citatos supra, numero 150. & alia ibi dicta.

333 Quo tñ stante, offert se dubium, cum in dispensationibus cum illegitimis, vel alias irregularibus, seu inhabilibus dispensetur, vt quæcunque & qualiacunque beneficia Ecclesiastica, recipere, & retinere, dummodo plura simul non sint, quam quæ a

Concilio Tridentino permittuntur, seu dummodo plura non sint, ut aliquando dicitur, quod idem est, iuxta styllum curiae, libere, & licite valeant, an vigore talis dispensationis possit quis retinere plura beneficia, alias non incompatibilia, etiam si vnum sit sufficiens ad sustentationem.

334 Et videtur tamen quod non, propter illa verba, *Dummodo plura simul non sint*, quam quae à Concilio Tridentino permittuntur: quae restringunt dispensationem, & sic quoad illa retinenda non videtur dispensatus.

335 Nihilominus tamen tamen contrarium videtur dicendum, stante quod Concilium in hoc non liget, utpote non receptum, sed adhuc possit procedere opinio Innocentij: nam illa verba, *dummodo plura non sint*, &c. non restringunt, & modificant dispensationem, sed exprimunt id quod inest de iure Concilij, quod receptum praesumitur, & ponuntur ad denotandum, quod Papa ibi per illa verba, *Quaecumque, & qualiacumque beneficia*, &c. non intendit dispensare super retentione incompatibilium, & sic non sonant in conditionem, seu modificationem, sed in monitionem, & instructionem, ad l. 3. ff. de legat. 1. & tradita per Innocentium, Abbatem, & alios, in cap. fin. de presumpt. vbi Felin. num. 29. Navar. in c. si quando, de rescript. except. 9. numero 9. & in Manuali cap. 27. num. 37. Couarr. in cap. alma mater l. part. 8. ad finem, & Thomas Sanchez de matrim. lib. 3. disputat. 33. num. 3. & dicta supra numero 21. & sic illegitimus taliter dispensatus, retinendo plura incompatibilia, non faceret contra ius eum inhabilitans, & prohibens tenere beneficia, sed contra ius prohibens tenere beneficia incompatibilia, ut alias in simili dictum est supra, numero 18.

§. 4.

De dispensatione super pluralitate beneficiorum.

SUMMARIA.

An Episcopus seu legatus possit dispensare super pluralitate beneficiorum incompatibilium, n. 336. In dignitatibus, personaribus, seu officiis, & curatiis, indistincte dispensare non potest, sed solus Papa dispensat, n. 337. Etiam si dispensatio fieret principaliter, propter necessitatem, seu utilitatem Ecclesiae, contra Hostien. & alios n. 338.

Quod Episcopi possunt dispensare contra ius canonicum, etiam Concilij, ex magna causa necessitatis, seu utilitatis, procedit, quando superior consuli non potest: & in proposito non videtur posse considerari periculum in dilatione ad consulendum superiorem, numer. 339. & 340.

Inferitur ad illam questionem, an Episcopus possit dispensare in impedimentis matrimonium dirimentibus, quando impedimentum est occultum, & ad Papam non potest haberi recursus propter paupertatem, vel alia impedimenta, & in separatione esset magnum scandalum, num. 341. Et communiter tenetur pars affirmativa, ex dicta doctrina, quod Episcopi possunt dispensare contra ius etiam Concilij, ex causa necessitatis, quae hic concurrat, numero 342. Contrariam sententiam tenent Sor. Corduba, & alij relati, numero 343. Quae probatur, quia Episcopus

non potest dispensare in lege Papae, vel Concilij qualis est ista, nisi ei specialiter concedatur, quod tamen nullibi ei conceditur in hoc casu, num. 344. Et idem est in Legato, seu Nuncio, nisi ubi habeat specialem facultatem, num. 345. Et procedit ista sententia, non solum quando mala fide contractum est matrimonium, sed etiam quando bona fide, & c. num. 346.

Rationi primae sententiae respondetur, quod illa doctrina intelligitur ex magna causa necessitatis, non particularis, seu privatae, sed publicae, & communis, seu Ecclesiae sicut ex causa utilitatis publicae, & non privatae, à numero 347. & alias possit aliquando Episcopus dispensare in praedictis impedimentis, etiam ante contractum matrimonium, licet impedimentum esset publicum, & tamen id non conceditur, num. 349. & 350.

Non obstat alia ratio primae sententiae, quod tunc propter episcopiam videatur Papa dare facultatem dispensandi Episcopis, aut eam sibi non reservare: quia quod Episcopus non possit dispensare in lege Papae, vel Concilij, provenit ex natura rei, quia est inferior, qui non habet potestatem in superiorem, nec in eius legem, & non ex eo, quod Papa sibi reservet potestatem dispensandi, & eam tollat Episcopi, & episcopica est moderatio legis, non vero dat potestatem, aut iurisdictionem alias non habenti, quamvis possit moderari legem Papa sibi reservans id, quod alias poterat Episcopus, ut in voto, n. 351. & 352. quod confirmatur exemplis adductis, n. 353.

Ad replicam, ius naturale, quod inferior dispensare nequeat in lege superioris, interpretari ex episcopica, ut non intelligatur in casu magna necessitatis, respondetur procedere, quando necessitas est publica, non privata, n. 354.

Nec in impedimento affinitatis superveniente matrimonio potest Episcopus dispensare ad petendum debitum, nisi forte ex consuetudine, n. 355.

Quando prima sententia admittenda esset, quae tamen absolute placet, esset accipienda, quando bona fide contractum esset matrimonium ex parte viri, & ex decreto Conc. sess. 24. de refor. mat. c. 5. contra Th. Sanchez, & alios, a n. 356.

Non admittit Author sententiam Gabr. Vazquez, docētis, posse nos operari contra nostram opinionem, & sequi opinionem contrariam, quam viri docti sequuntur, & communiter existimatur non continere errorem, sed adhuc probabilitatem habere, quamvis ex propriis, & extrinsecis principiis, & rationibus non probetur, & c. num. 360. nam quamvis possit sequi opinio probabilis relicta probabiliori, numero 359. quod etiam procedit in indice, qui potest indicare secundum opinionem probabilem, relicta probabiliori, non ex parte facti, sed iuris, num. 363. tamen ea opinio probabilis est, quam asserunt viri sapientes, & confirmant optima argumenta, quae sequi nihil improbabile est: & sic, debet esse conformis, non solum existimationi sapientum, sed etiam recte rationi, nu. 363. Et ut possit quis sequi opinionem probabilem, debet eam indicare veram probabiliter, etsi non veriore, nec id repugnat etiam ex propriis principiis, & rationibus, nu. 364. & seq. Et sententia Gabr. Vazquez solum videtur vera in subdito obediens superiori, & c. numero 366.

Nuncio Hispania solet dari facultas dispensandi super quocumque impedimento publicae honestatis ex sponsalibus, & c. ut in clausula posita n. 367. Et Commissario Cruciatæ conceditur facultas, in foro conscientiae dispen-